

Maria Prussak

"Zainteresowanie ludem góralskim i jego kulturą umysłową w literaturze polskiej czasów Staszica i Goszczyńskiego", Zdzisław Piasecki, Opole 1973 : [recenzja]

Biuletyn Polonistyczny 17/53, 227

1974

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

(II) PIASECKI Zdzisław: Juwenilia literackie Stanisława Witkiewicza. "Zeszyty Naukowe" WSP w Opolu. Historia. Literatury XI. Opole 1973, s. 39-59.

Autor polemizuje z powtarzającym się w opracowaniach dotyczących dorobku Witkiewicza przekonaniem, iż debiut pisarski twórcy "Na przełęczy" nastąpił późno i odznaczał się od razu pełną dojrzałością. Szczegółowa analiza wskazuje na elementy zapowiadające przyszłego mistrza reportażu w korespondencji Witkiewicza z lat 1869-1872 oraz dowodzi obecności motywów charakterystycznych dla jego późniejszej twórczości już w rękopiśmiennych juweniliach: poemacie prozą, napisanym w 1872 r. w Monachium i zachowanym w zbiorach Muzeum Tatrzańskie w Zakopanem, oraz we fragmentach prozą i wierszach przechowywanych w zbiorach Biblioteki Zakładu Narodowego im. Ossolińskich we Wrocławiu. Autor zwraca uwagę na zbieżność tematyki wczesnej twórczości literackiej Witkiewicza z tematyką jego malarstwa.

BP/53/59

H.F.

(II) PIASECKI Zdzisław: Zainteresowanie ludem góralskim i jego kulturą umysłową w literaturze polskiej czasów Staszica i Goszczyńskiego: "Zeszyty Naukowe" WSP w Opolu. Historia Literatury IX. Opole 1973, s. 81-102.

Artykuł o początkach zainteresowań góralszczyzną w literaturze polskiej, omawiający czasy, które wprawdzie nie stworzyły klasycznych dzieł w tej dziedzinie, ale położyły trwałe podwaliny pod późniejszą literaturę poświęconą górcom. Pierwszymi pisarzami, którzy z autopsji znali okolice podgórze Karpackiego byli W. Potocki i F. Karpiński. Ważną rolę w poznawaniu góralszczyzny odegrała następnie porozbiorowa faza Oświecenia i praca Staszica "O ziemioródtwie Karpatów i innych gór i równin Polski". Poetą, który problematykę górską wprowadził na dobre do literatury, jest Seweryn Goszczyński - w pracy omówiono jego "Dziennik podróży do Tatrów" i "Sobótkę". Spośród utworów licznych pisarzy romantycznych zajmujących się tą problematyką autor omawia dokładniej "Hucuły" K.W. Wójcickiego oraz "Obrazki z życia i natury" W. Pola.

BP/53/60

Mar.F.